

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

Τα χωρία που είπαμε από το βιβλίο θα πρέπει να τα γνωρίζετε απέξω, για τις Πανελλήνιες, για πιθανό Β Θέμα Θεωρίας.

Με λίγα λόγια όμως, ακολουθεί η Θεωρία του 4^{ου} Κεφαλαίου :

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΩΝ ΑΓΑΘΩΝ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ (Βιβλίο)

2. Η ΚΑΜΠΥΛΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ – ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

- Κύριος σκοπός μιας ιδιωτικής επιχείρησης είναι η μεγιστοποίηση των κερδών.
- Το κέρδος προκύπτει από τη διαφορά ανάμεσα στα έσοδα (από τη πώληση του προϊόντος) και τα έξοδα (κόστος παραγωγής).
- $\text{Κ(έρδος)} = \text{Συνολικά Έσοδα} - \text{Συνολικά Κόστη}$
- Τη κάθε επιχείρηση τη συμφέρει σε **σταθερή τιμή** να πωλεί οποιαδήποτε ποσότητα θελήσει να παράγει.
- Η ποσότητα που μεγιστοποιεί τα κέρδη της επιχείρησης είναι αυτή που προσδιορίζεται από την ισότητα τιμής και οριακού κόστους.
- Το ανερχόμενο τμήμα της καμπύλης του Οριακού Κόστους (MC), που βρίσκεται πάνω από τη καμπύλη του Μέσου μεταβλητού Κόστους (AVC) αποτελεί τη καμπύλη προσφοράς μιας επιχείρησης βραχυχρόνια. [$\uparrow \text{MC} \geq \text{AVC}$].
- Η καμπύλη προσφοράς (Supply, S) δείχνει τη ποσότητα του αγαθού που η επιχείρηση είναι διατεθειμένη να παράγει και να προσφέρει σε κάθε τιμή του αγαθού.
- Η ευθεία σχέση μεταξύ τιμής και προσφερόμενης ποσότητας είναι ο Νόμος της Προσφοράς.
- Η καμπύλη προσφοράς ανέρχεται, έχει δηλαδή θετική κλίση.

3. Η ΑΓΟΡΑΙΑ ΚΑΜΠΥΛΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

- Αγοραία καμπύλη προσφοράς ενός προϊόντος είναι το άθροισμα των καμπυλών προσφοράς των επιχειρήσεων που προσφέρουν το προϊόν και δείχνει σε κάθε τιμή τη συνολικά προσφερόμενη ποσότητα.
- Η αγοραία καμπύλη προσφοράς είναι το οριζόντιο άθροισμα των ατομικών καμπυλών προσφοράς.
- Η κλίση της αγοραίας καμπύλης προσφοράς είναι θετική.

4. Η ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

- Ο Νόμος της Προσφοράς υποθέτει του άλλους παράγοντες που επηρεάζουν τη προσφορά του προϊόντος, σταθερούς.
- Η συνάρτηση προσφοράς της επιχείρησης είναι :

$$Q_s = f(P)$$

Όπου Q_s = προσφερόμενη ποσότητα,

P = τιμή του αγαθού

- Η γραφική παράσταση της συνάρτησης είναι η καμπύλη προσφοράς.
- Όταν η συνάρτηση προσφοράς είναι γραμμική η μορφή της είναι : $Q_s = \gamma + \delta \cdot P$
- Όπου γ η σταθερά στη συνάρτηση, μπορεί να είναι θετικός ή αρνητικός ή μηδέν.
- Όπου δ η κλίση της ευθείας (πάντα **θετική**).
- $Q_s \geq 0$ και $P > 0$

5. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

- Η τιμή προσδιορίζει τη προσφερόμενη ποσότητα όταν οποιοσδήποτε άλλος παράγοντας που επηρεάζει τη προσφορά παραμένει σταθερός.
- Οι υπόλοιποι παράγοντες επηρεάζουν τη θέση της καμπύλης προσφοράς.
- Παράγοντες που επηρεάζουν τη προσφορά των αγαθών :
 - A) Οι τιμές των παραγωγικών συντελεστών -> σχέση αντίστροφη.
 - B) Η τεχνολογία παραγωγής -> σχέση ευθεία.
 - Γ) Οι καιρικές συνθήκες -> σχέση ευθεία.
 - Δ) Ο αριθμός των επιχειρήσεων -> σχέση ευθεία (μόνο αγοράία καμπύλη).

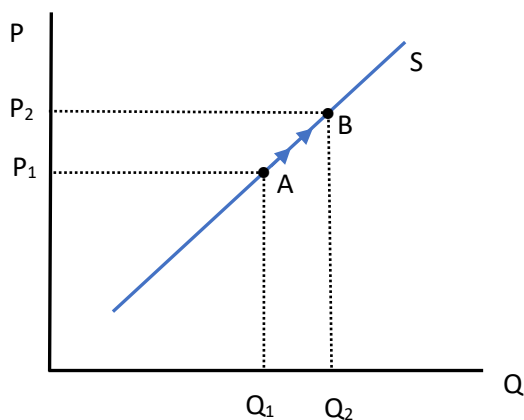
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η προσφορά μειώνεται, όταν :	Η προσφορά αυξάνεται, όταν :
i) Αυξάνεται το κόστος παραγωγής ii) Χειροτερεύει η τεχνολογία iii) Οι καιρικές συνθήκες είναι δυσμενείς iv) Οι επιχειρήσεις μειώνονται	i) Μειώνεται το κόστος ii) Βελτιώνεται η τεχνολογία iii) Οι καιρικές συνθήκες είναι καλές iv) Οι επιχειρήσεις αυξάνονται

6. ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ «ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΗΣ ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ» ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ «ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ»

• Όπως και στο κεφάλαιο 2, έτσι και τώρα πρέπει να κάνουμε μια διάκριση. Θα διακρίνουμε μεταξύ προσφοράς και προσφερόμενης ποσότητας.

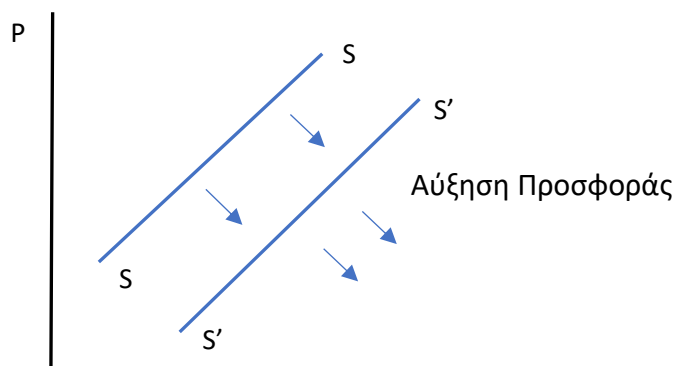
- i) Οι μεταβολές στη προσφερόμενη ποσότητα οφείλονται μόνο σε μεταβολή της τιμής του αγαθού και εκφράζεται με μετακίνηση από σημείο σε σημείο στη καμπύλη προσφοράς π.χ. αύξηση της τιμής από P_1 σε P_2 προκαλεί αύξηση της προσφερόμενης ποσότητας και μετακίνηση από το Α στο Β, πάνω στην ίδια καμπύλη προσφοράς (S).

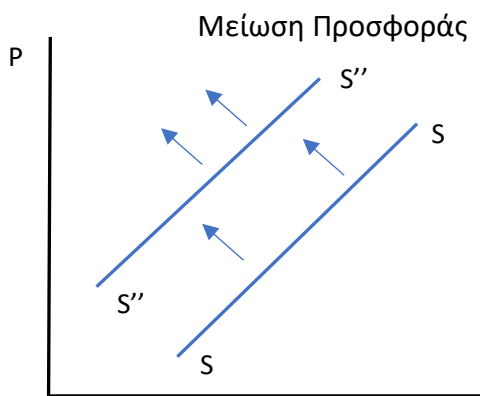

- ii) Οι μεταβολές προσφοράς οφείλονται σε μεταβολή οποιουδήποτε άλλου παράγοντα εκτός της τιμής και εκφράζεται με μετατόπιση όλης της καμπύλης προσφοράς.

A) Είτε : προς τα δεξιά και κάτω -> Αύξηση Προσφοράς ($S'S'$)

B) Είτε : προς τα αριστερά και πάνω -> Μείωση Προσφοράς ($S''S'''$)

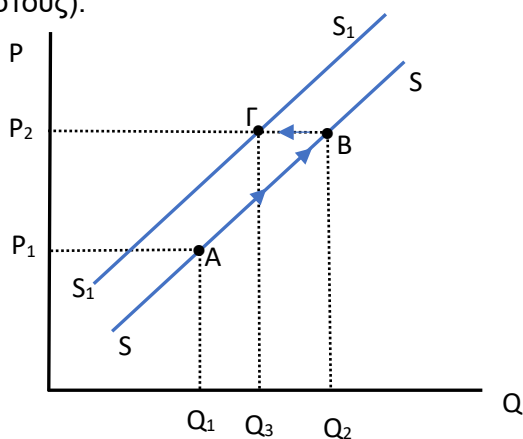

- iii) Αν ταυτόχρονα με τη μεταβολή της τιμής έχουμε μεταβολή και σε κάποιον προσδιοριστικό παράγοντα, τότε το τελικό αποτέλεσμα δεν είναι γνωστό εκ των προτέρων εξαρτάται από το μέγεθος των μεταβολών.

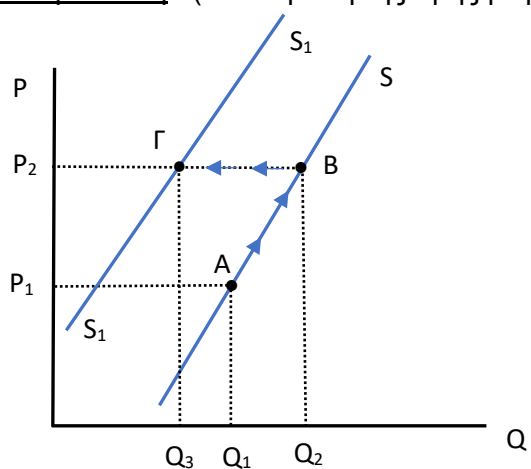
Π.χ. Αύξηση της τιμής με ταυτόχρονη αύξηση του κόστους παραγωγής.

Α' Περίπτωση : (Η επίδραση της τιμής μεγαλύτερη από την επίδραση της αύξησης του κόστους).

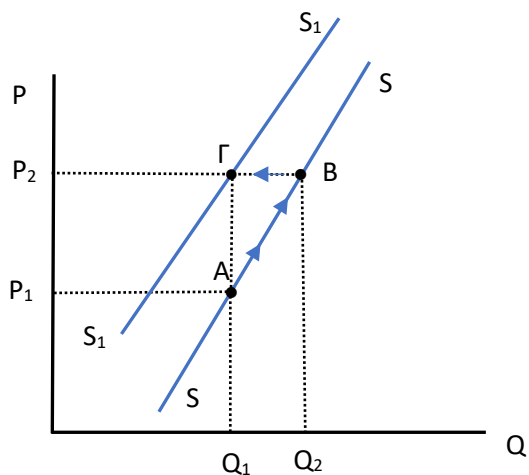
Η αύξηση της τιμής αυξάνει τη προσφερόμενη ποσότητα και προκαλεί μετακίνηση από το Α στο Β πάνω στην αρχική SS καμπύλη. Η αύξηση του κόστους παραγωγής μειώνει τη προσφορά και προκαλεί μετατόπιση ολόκληρης της καμπύλης προσφοράς προς τα αριστερά από SS σε S_1S_1 , επειδή η επίδραση της τιμής ήταν μεγαλύτερη, η προσφερόμενη ποσότητα τελικά αυξάνεται από Q_1 σε Q_3 .

Β' Περίπτωση : (Η επίδραση της τιμής μικρότερη από την επίδραση της αύξησης του κόστους).

Εδώ, το τελικό αποτέλεσμα είναι η μείωση της προσφερόμενης ποσότητας από Q_1 σε Q_3 .

Γ' Περίπτωση : (Η επίδραση της τιμής είναι ίδια με την επίδραση της αύξησης του κόστους παραγωγής).

Και τέλος, στη Γ' περίπτωση, η τελική προσφερόμενη ποσότητα θα μείνει αμετάβλητη σε Q_1 .

7. Η ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ (E_s)

- Η ελαστικότητα της προσφοράς είναι ο λόγος της ποσοστιαίας μεταβολής της προσφερόμενης ποσότητας ως προς τη ποσοστιαία μεταβολή της τιμής.

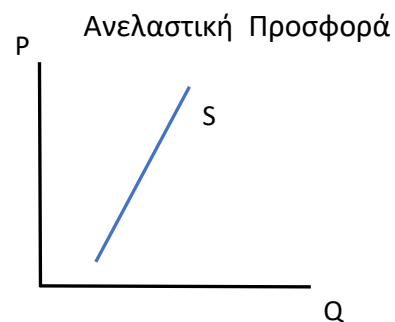
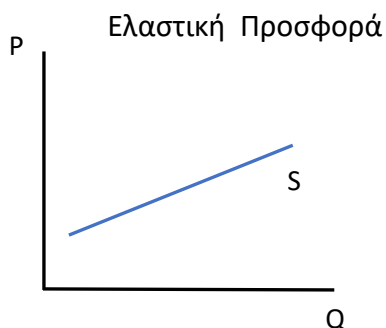
$$E_s = \frac{\Delta Q}{\Delta P} * \frac{P_a}{Q_a}$$

- Η ελαστικότητα προσφοράς μετράει την αντίδραση της προσφοράς στη μεταβολή της τιμής.
- Η ελαστικότητα προσφοράς ενός τόξου (AB) είναι :

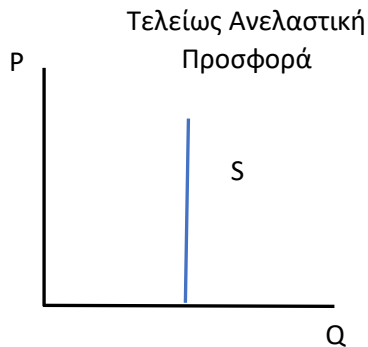
$$E_s = \frac{\Delta Q}{\Delta P} * \frac{P_a + P_b}{Q_a + Q_b}$$

8. ΕΛΑΣΤΙΚΗ & ΑΝΕΛΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ (+ ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑ ΧΡΟΝΟΥ)

- Η ελαστικότητα προσφοράς είναι θετική, εφόσον οι μεταβολές της τιμής και της ποσότητας είναι προς την ίδια κατεύθυνση.
- Αν $E_s > 1$, τότε η προσφορά είναι ελαστική, δηλαδή η ποσοστιαία μεταβολή της ποσότητας είναι μεγαλύτερη από τη ποσοστιαία μεταβολή της τιμής.
- Αν $E_s < 1$, τότε η προσφορά είναι ανελαστική, δηλαδή η ποσοστιαία μεταβολή της τιμής είναι μεγαλύτερη από τη ποσοστιαία μεταβολή της ποσότητας.

- Αν $E_s = 0$, τότε η προσφορά είναι **τελείως ανελαστική** (ακραία περίπτωση). Συνήθως, αφορά τα ευπαθή αγροτικά προϊόντα που δε μπορούν να διατηρηθούν για μεγάλο χρονικό διάστημα.

- Η ελαστικότητα προσφοράς εξαρτάται από τη δυνατότητα της επιχείρησης να προσαρμόζει τη παραγωγή της στη μεταβολή της τιμής.
- Υπάρχουν πολλοί προσδιοριστικοί παράγοντες της προσφοράς, ο κυριότερος είναι ο χρόνος.

9. ΣΧΟΛΙΑ (Βιβλίο)